

## ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW

z dnia 11 marca 2008 r.

**w sprawie dokonywania wydatków budżetu państwa w 2008 r. pochodzących ze środków z rezerwy celowej — Fundusz Inicjatyw Obywatelskich**

Na podstawie art. 137 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.<sup>1)</sup>) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa szczegółowy sposób dokonywania wydatków budżetu państwa w 2008 r. pochodzących z części 83 rezerwy celowej, dział 758, rozdział 75818, poz. 68 — Fundusz Inicjatyw Obywatelskich.

<sup>1)</sup> Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381 i Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791 i Nr 140, poz. 984.

§ 2. Minister Pracy i Polityki Społecznej, w celu wydatkowania środków z rezerwy celowej — Fundusz Inicjatyw Obywatelskich, zostaje uprawniony do dokonywania wydatków do kwoty 60 000 000 zł.

§ 3. Szczegółowy sposób dokonywania wydatków, o których mowa w § 2, określa załącznik do rozporządzenia.

§ 4. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezes Rady Ministrów: *D. Tusk*

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów  
z dnia 11 marca 2008 r. (poz. 290)

**PODSTAWOWE DZIAŁANIA MINISTRA PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ  
W ZAKRESIE WYDATKOWANIA ŚRODKÓW Z REZERWY CELOWEJ FUNDUSZ INICJATYW OBYWATELSKICH  
BUDŻETU PAŃSTWA NA 2008 R.**

## **WPROWADZENIE**

Fundusz Inicjatyw Obywatelskich (FIO) jest przedsięwzięciem mającym na celu pobudzenie oraz wzmocnienie inicjatyw obywatelskich, z udziałem sektora organizacji pozarządowych, przez działania komplementarne w stosunku do już istniejących rozwiązań i praktyk w tym zakresie. Jest on powiązany z treścią najistotniejszych rozwiązań programowych o charakterze strategicznym, w tym Strategii Rozwoju Kraju 2007—2015, Narodowej Strategii Spójności na lata 2007—2013, Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki na lata 2007—2013, Krajowego Planu Działań na rzecz Integracji Społecznej oraz powstałej w partnerstwie publiczno-społecznym Strategii Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.

Rezultaty badań nad stanem społeczeństwa obywatelskiego w Polsce, mierzonego powszechnością przezwania się, dynamiką działań zbiorowych, udziałem w wyborach samorządowych oraz innymi przejawami społecznej aktywności, wskazują wyraźnie na poważne braki i bariery w jego rozwoju<sup>1)</sup>.

Jednocześnie cechą immanentną społeczeństwa obywatelskiego jest podmiotowa obecność w życiu publicznym, obok sektora publicznego i gospodarczego, organizacji pozarządowych, trzeciego ważnego elementu w strukturze podmiotów państwa. Zatem należy uznać, iż funkcją podmiotowej obecności sektora pozarządowego powinny być systemowe rozwiązania prowadzące do wzmocnienia jego pozycji w życiu publicznym.

W konsekwencji diagnoza stanu i ocena perspektyw rozwoju trzeciego sektora w Polsce, w procesie wdrażania ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873, z późn. zm.<sup>2)</sup>), wskazują na jego niewykorzystany potencjał w sferze realizacji zadań publicznych we współpracy z administracją publiczną oraz na zagrożenia odnośnie do wzrostu tego potencjału, w tym możliwości absorpcji funduszy strukturalnych. Potwierdza to konieczność realizacji Funduszu Inicjatyw Obywatelskich jako przedsięwzięcia o charakterze horyzontalnym, a więc obejmującego wszystkie obszary pożytku publicznego i uwzględniającego wzajemne relacje między tymi obszarami.

FIO wykazuje potrzebę współdziałania w tym zakresie ze wszystkimi podmiotami, zarówno z instytucjami administracji publicznej (rządowej i samorządowej), jak i organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami sektora gospodarczego.

## **I. CEL FIO**

Na podstawie wyodrębnionych funkcji FIO, ze względu na miejsce i rolę organizacji pozarządowych w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego, celem strategicznym *Podstawowych działań Ministra Pracy i Polityki Społecznej w zakresie wydatkowania środków z rezerwy celowej Fundusz Inicjatyw Obywatelskich budżetu państwa na 2008 r.* jest

**zwiększenie udziału sektora organizacji pozarządowych w realizacji zadań publicznych, w ramach kształtowanych i prowadzonych na zasadach partnerstwa i pomocniczości polityk publicznych.**

*(tak sformułowany cel strategiczny dotyczy zarówno uczestnictwa organizacji pozarządowych w procedurach tworzenia polityk publicznych, jak i w realizacji zadań publicznych)*

**Osiągnięcie celu strategicznego jest możliwe dzięki realizacji celów podstawowych FIO:**

- **indywidualnych działań inicjowanych przez organizacje pozarządowe w zakresie realizacji zadań publicznych** (zawarte w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie obszary stanowią katalog zadań publicznych, które kompleksowo i komplementarnie określają sferę zainteresowań i płaszczyzn współdziałania administracji publicznej i organizacji pozarządowych na rzecz budowy społeczeństwa obywatelskiego),

<sup>1)</sup> J. Czapiński, T. Panek (red.), *Diagnoza społeczna 2005. Warunki i jakość życia Polaków, Warszawa 2005* oraz M. Gumkowska, J. Herbst (Stowarzyszenie Klon/Jawor), *Podstawowe fakty o organizacjach pozarządowych — raport z badania 2004, Warszawa 2005.*

<sup>2)</sup> Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, Nr 116, poz. 1203 i Nr 210, poz. 2135, z 2005 r. Nr 155, poz. 1298, Nr 169, poz. 1420, Nr 175, poz. 1462 i Nr 249, poz. 2104 oraz z 2006 r. Nr 94, poz. 651.

- **wspólnych inicjatyw obywatelskich w ramach partnerstwa publiczno-społecznego** (właściwa współpraca pomiędzy sektorem pozarządowym i publicznym, jako kryterium sprawnego działania, jest warunkiem koniecznym do osiągnięcia społecznie i ekonomicznie korzystnych efektów realizacji zadań publicznych; wypracowanie standardów w tym zakresie powinno stać się ważnym rezultatem udziału FIO w procesie budowy społeczeństwa obywatelskiego),
- **wspólnych działań podejmowanych w ramach partnerstw wewnątrz sektora pozarządowego** (FIO powinien stać się instytucją mającą wpływ na poprawę sytuacji w zakresie tworzenia warunków dla działań integrujących trzeci sektor, z zastosowaniem takich fundamentalnych wartości i zasad, jak solidarność społeczna oraz równość szans, startu i traktowania),
- **promocji dobrych praktyk, modelowych rozwiązań w zakresie funkcjonowania zasady pomocniczości standardów współpracy, kształtowania demokratycznego ładu społecznego** (obok wzorcowych przykładów inicjatyw obywatelskich, mających zastosowanie w sferze zadań publicznych, miarą osiągnięcia tego celu powinny być także odpowiednio ukształtowane postawy społeczne skierowane na partycypację, inwencję i społeczną odpowiedzialność).

Istotnym kryterium udziału w realizacji celu strategicznego FIO oraz w wypełnianiu jego założonych funkcji będzie innowacyjność projektowanych przedsięwzięć, którą cechować powinno nowatorskie podejście do sposobu planowania, organizowania oraz wykonywania zadań zleconych w ramach FIO.

## II. KIERUNKI DZIAŁAŃ

Realizacja FIO przebiegać będzie w sferach pożytku publicznego określonych w art. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Na 2008 r. przyjęto następujące kierunki działań:

### 1. Zabezpieczenie społeczne

- 1.1. **Aktywizacja seniorów, integracja międzypokoleniowa** — w szczególności rozwijanie form uczestnictwa seniorów, wzmacniających ich podmiotowość społeczną w środowisku lokalnym, rozwój solidarności międzypokoleniowej, działania integrujące seniorów i młodych, wykorzystujące różne potencjały tych dwóch grup społecznych
- 1.2. **Problemy dzieci i młodzieży** — w szczególności rozwijanie form przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu i patologiom, aktywizujące rozwój intelektualny przez zwiększenie dostępności do sektora usług społecznych (m.in. edukacji, kultury, turystyki) przygotowujących do aktywnego życia w społeczeństwie
- 1.3. **Integracja i aktywizacja osób niepełnosprawnych** — działania ograniczające wykluczanie społeczne osób niepełnosprawnych, ze względu na ich funkcjonowanie w nieprzyjaznym otoczeniu społecznym oraz trudną sytuację ekonomiczną
- 1.4. **Wspieranie podstawowych funkcji rodziny** — kształtowanie postaw i wartości rodzinnych; propagowanie wzorców życia rodzinnego, aktywizacja społeczna i ekonomiczna rodzin, wspomaganie rodzin pracowników migrujących za granicę, działania na rzecz przystosowania lokalnego środowiska gospodarczego i społecznego oraz infrastruktury instytucjonalnej do potrzeb godzenia aktywności zawodowej rodziców z wychowywaniem dzieci, działania na rzecz zmiany społecznego przyzwolenia na niewywiązywanie się z obowiązków alimentacyjnych, propagowanie działań zmierzających do stwarzania możliwości wyboru aktywnych form przeciwdziałania ubóstwu rodzin z dziećmi zamiast biernych form (świadczenia) pomocy
- 1.5. **Promocja zdrowia** — rozwój inicjatyw służących promocji zdrowego stylu życia oraz upowszechnianiu edukacji zdrowotnej
- 1.6. **Działania na rzecz środowisk kombatanckich i osób represjonowanych** — włączenie przedstawicieli grup do inicjatyw związanych z pielęgnowaniem tradycji historycznej, wychowania patriotycznego i historycznej więzi międzypokoleniowej

### 2. Integracja i aktywizacja społeczna

- 2.1. **Wolontariat w organizacjach pozarządowych i wolontariat pracowniczy (rozumiany jako formy bezinteresownej i nieodpłatnej aktywności społeczno-zawodowej pracowników realizowane w oparciu o koncepcję społecznej odpowiedzialności biznesu we współpracy z organizacjami pozarządowymi)** — w szczególności inicjatywy łączące bezinteresowne działanie z kształtowaniem więzi społecznych opartych na zaufaniu i solidarności społecznej
- 2.2. **Porozumienia na rzecz aktywizacji zawodowej** — inicjatywy proponujące oryginalne formy pobudzenia aktywności na rynku pracy, przede wszystkim wobec grup i osób będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, a także inicjatywy rozwijające poradnictwo i doradztwo zawodowe dla młodzieży; rozwój ekonomii społecznej

- 2.3. **Porozumienia na rzecz integracji wspólnot i społeczności lokalnych** — ze szczególnym uwzględnieniem partnerskich relacji między różnymi grupami społecznymi, w tym zróżnicowanymi ze względu na narodowość, pochodzenie etniczne, język, kulturę, wyznanie; lokalne programy wsparcia projektów w zakresie funkcjonowania szkół integracyjnych
  - 2.4. **Działania na rzecz aktywizacji społecznej i kulturalnej młodzieży** — promocja inicjatyw w zakresie budowania sieci informacji młodzieżowej o zasięgu lokalnym, regionalnym i krajowym; inicjatywy na rzecz pobudzania aktywności społecznej młodzieży z terenów wiejskich
  - 2.5. **Rozwój potencjału organizacji pozarządowych** — działania nakierowane na wyrównywanie szans organizacji słabo rozwiniętych infrastrukturalnie przez pomoc w formie szkoleniowej i informacyjnej
  - 2.6. **Integracja repatriantów w środowiskach lokalnych** — inicjatywy na rzecz aktywizacji zawodowej i społecznej repatriantów i ich rodzin; tworzenie przyjaznego otoczenia społecznego i ekonomicznego do integracji repatriantów
  - 2.7. **Integracja i aktywizacja zawodowa cudzoziemców** — działania wspierające skuteczną integrację cudzoziemców na polskim rynku pracy i w społeczeństwie, przeciwdziałanie zjawiskom wykorzystywania cudzoziemców, pracy nielegalnej i niezarejestrowanej, pomoc cudzoziemcom w korzystaniu z instytucji społecznych i prawnych
3. **Prawa i wolności człowieka i obywatela**
    - 3.1. **Rozwój poradnictwa i rzecznictwa obywatelskiego** — rzecznictwo interesów osób i rodzin wobec instytucji publicznych sektora administracji, wymiaru sprawiedliwości i gospodarki, inicjatywy skierowane do środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym, w związku z niską świadomością prawną i niedostatkami aktywności administracji publicznej w tym zakresie, zwiększające dostęp do tego rodzaju poradnictwa
    - 3.2. **Ochrona i upowszechnianie praw dziecka** — działania na rzecz zapewnienia dziecku pełnego i harmonijnego rozwoju z poszanowaniem jego godności i podmiotowości
    - 3.3. **Kobiety w życiu publicznym i społecznym** — podniesienie poziomu podmiotowości społecznej kobiet, aktywizacja kobiet do pełnienia istotnych ról społecznych w życiu publicznym
    - 3.4. **Działania na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego** — promowanie zachowania i rozwoju tożsamości kulturowej mniejszości narodowych i etnicznych oraz zachowania i rozwoju języka regionalnego
    - 3.5. **Ochrona praw konsumenta** — działania promujące rozwój ruchu konsumenckiego w lokalnych środowiskach, działania promujące sprawiedliwy handel (rozumiany jako wyraz partnerstwa między producentami a odbiorcami oraz jako przejaw uczciwej konkurencji, uwzględniający interes społeczny, poddany społecznej kontroli), walkę z wszelkimi praktykami o charakterze monopolistycznym, w tym w odniesieniu do funkcjonowania wąskich grup interesu, społeczna odpowiedzialność biznesu (rozumiana jako koncepcja oparta na zasadach dialogu społecznego, uwzględniająca w strategii działania przedsiębiorstwa interesy społeczne i ochronę środowiska dla zrównoważonego rozwoju, (zazwyczaj) we współpracy z organizacjami pozarządowymi)
    - 3.6. **Przeciwdziałanie dyskryminacji i ochrona praw grup dyskryminowanych** — kształtowanie postaw tolerancji dla funkcjonowania osób i grup społecznych narażonych na dyskryminację
    - 3.7. **Dostęp do informacji publicznej** — edukacja i promocja w zakresie praw obywateli i obowiązków służb publicznych w kwestii dostępu do informacji publicznej, wsparcie dla inicjatyw na rzecz informacyjnego ładu na poziomie lokalnym i regionalnym
  4. **Nauka, kultura, edukacja i wychowanie**
    - 4.1. **Pielęgnowanie tożsamości narodowej i kulturowej** — promocja rodzimej tradycji, ze szczególnym uwzględnieniem podtrzymywania, popularyzowania szeroko pojętego dziedzictwa narodowego, przez działania promocyjne, upowszechnieniowe oraz edukacyjne; wspieranie inicjatyw będących efektem współpracy różnorodnych środowisk, instytucji publicznych oraz organizacji pozarządowych w sferze tradycji oraz lokalnej, regionalnej i narodowej kultury
    - 4.2. **Wypoczynek dzieci i młodzieży, krajoznawstwo i turystyka społeczna** — promocja krajoznawstwa przez turystykę wśród dzieci i młodzieży, w szczególności w ramach letniego i zimowego wypoczynku, wspieranie inicjatyw związanych z projektami turystycznymi mającymi na celu podniesienie atrakcyjności turystycznej i kulturowej obszarów oraz wpływ na rozwój lokalny
    - 4.3. **Lokalne programy — równość szans w edukacji** — wspieranie autorskich pomysłów na rzecz likwidowania przyczyn różnicowań społecznych i ekonomicznych w systemie edukacji
    - 4.4. **Lokalne programy ekologiczne** — lokalne inicjatywy na rzecz środowiska naturalnego, przenoszenie na grunt lokalny zasad zrównoważonego rozwoju (w tym z uwzględnieniem różnych form partnerstwa w ramach społecznej odpowiedzialności biznesu), edukacja i promocja w zakresie zrównoważonego rozwoju i ekologii

- 4.5. **Działania na rzecz ochrony zwierząt** — lokalne akcje na rzecz ochrony zwierząt
  - 4.6. **Upowszechnianie kultury fizycznej i sportu w środowisku lokalnym** — wspieranie inicjatyw w zakresie sportu powszechnego i kultury fizycznej dla wszystkich
  - 4.7. **Działania na rzecz zachowania przez Polonię więzi kulturowej z Polską oraz integracji polskiej emigracji zarobkowej w zagranicznych środowiskach lokalnych** — wspieranie działań mających na celu nauczanie języka polskiego, poznawanie polskiej kultury, organizowanie akcji letnich dla dzieci i młodzieży; wspieranie akcji charytatywnych, wspieranie organizacji staży i wolontariatu dla polskiej młodzieży, prezentacja wkładu Polaków w rozwój kulturalny i gospodarczy państwa zasiedlenia, informowanie i poprawa dostępu do informacji na temat Polski i Polaków wśród obcokrajowców w skupiskach Polonii
  - 4.8. **Działania na rzecz pogłębiania wiedzy w Polsce o kulturalnej i historycznej roli Kresów Wschodnich oraz Polakach zamieszkałych na Wschodzie** — wspieranie działalności kulturalnej, upowszechnianie tradycji i historii Kresów Wschodnich, popularyzacja w Polsce współczesnej kultury Polaków na Wschodzie
5. **Bezpieczeństwo publiczne i obrona narodowa**
- 5.1. **Przeciwdziałanie zjawiskom patologii społecznej stanowiącym zagrożenie dla bezpieczeństwa publicznego** — nowatorskie metody przeciwdziałania zjawiskom patologii społecznej, wykorzystujące społeczną współodpowiedzialność za stan bezpieczeństwa publicznego, działania przeciw przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem przemocy wobec dzieci i w rodzinie
  - 5.2. **Przeciwdziałanie przemocy w szkołach i placówkach oraz środowiskach rówieśniczych dzieci i młodzieży** — inicjatywy na rzecz poprawy bezpieczeństwa w szkołach i w środowisku rówieśniczym uczniów
  - 5.3. **Inicjatywy na rzecz promocji obronności i bezpieczeństwa narodowego** — kształtowanie patriotycznych i proobronnych postaw społeczeństwa, przygotowanie młodzieży do służby wojskowej i służby w innych formacjach obronnych, działania służące upowszechnianiu tradycji i historii oręża polskiego
  - 5.4. **Model lokalnego bezpieczeństwa powszechnego** — opracowywanie systemowych rozwiązań dotyczących współdziałania administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi w zakresie bezpieczeństwa powszechnego, inicjatywy na rzecz społecznego wsparcia służb publicznych w zakresie ratownictwa
  - 5.5. **Inicjatywy na rzecz szeroko rozumianej edukacji dla bezpieczeństwa, w tym m.in. w zakresie ratownictwa i ochrony ludności** — materiały szkoleniowe i szkolenia, akcje profilaktyczne dotyczące zagadnień z zakresu bezpieczeństwa powszechnego, organizacja przedsięwzięć służących edukacji dzieci i młodzieży z zakresu bezpiecznego zachowania w górach i nad wodami, akcje medialne z zakresu bezpieczeństwa skierowane do dzieci i młodzieży
  - 5.6. **Inicjatywy na rzecz udzielania pomocy humanitarnej** — przedsięwzięcia mające na celu przygotowanie do niesienia oraz organizację pomocy humanitarnej, przygotowanie wolontariuszy w zakresie udzielania pomocy humanitarnej na terenach dotkniętych klęskami, katastrofami i konfliktami zbrojnymi

### III. PROCEDURY

#### 1. Zasady ogólne

**W ustawie budżetowej na rok 2008 z dnia 23 stycznia 2008 r. (Dz. U. Nr 19, poz. 117) przyjęto, że Fundusz Inicjatyw Obywatelskich dysponować będzie kwotą 60 mln zł.**

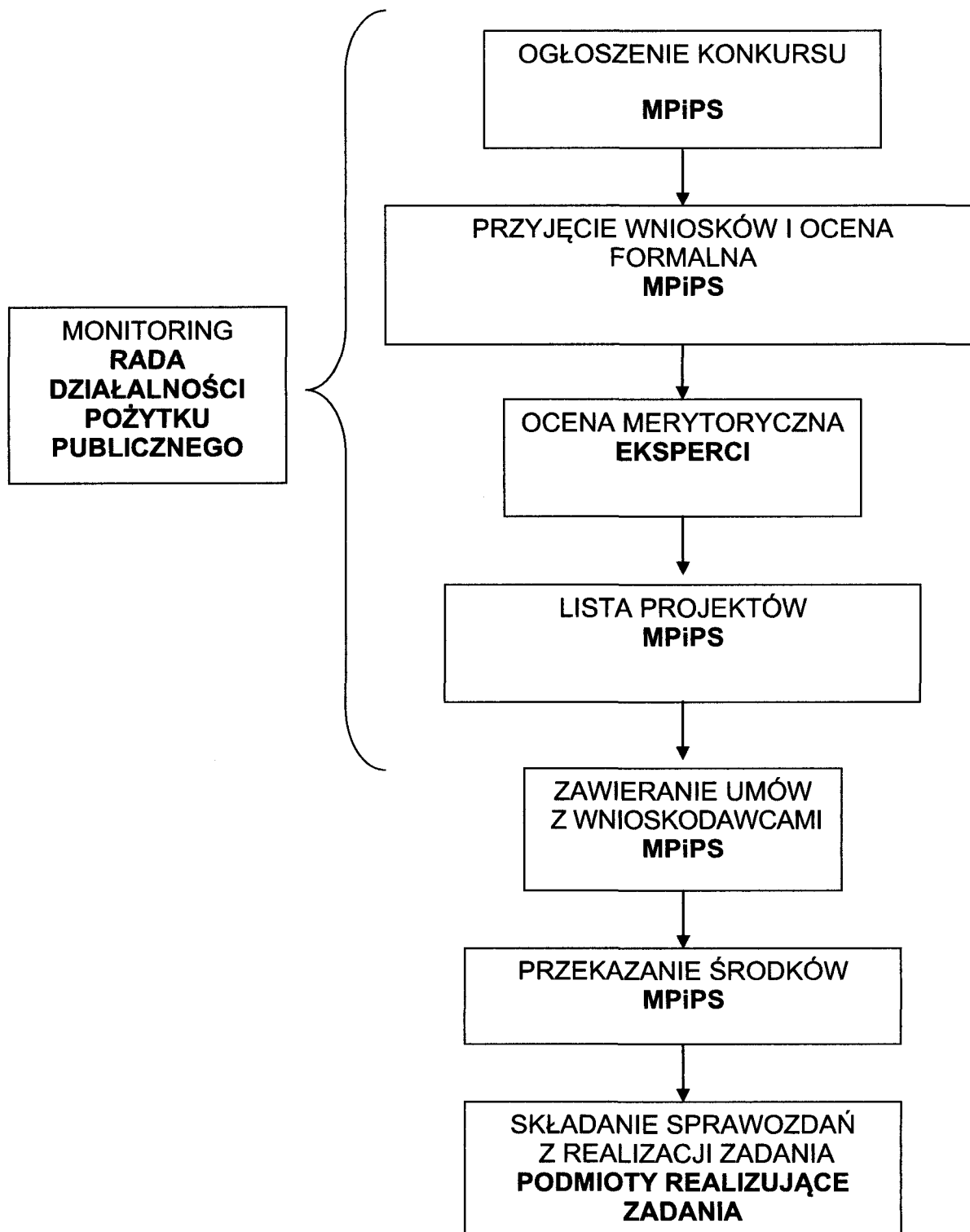
Beneficjentami FIO są organizacje pozarządowe oraz kościelne osoby prawne i jednostki organizacyjne działające w sferze zadań publicznych, o których mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. **Ze środków FIO finansowane będą jedynie działania mieszczące się w zakresie działalności statutowej nieodpłatnej i odpłatnej (zawarte w limitach określonych w art. 9 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie), tym samym środki z FIO nie mogą być przeznaczone na finansowanie działalności gospodarczej.**

Z uwagi na fakt, że FIO ma charakter dotacyjny, w którym zostały jasno sprecyzowane cele, jakie będą z jego środków finansowane, przyjmując FIO na 2008 r., Rada Ministrów uznała, że najlepszą formą przyznawania dotacji będzie tryb otwartego konkursu ofert, o którym mowa w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, tj. konkursu na najciekawsze i najlepsze (najbardziej efektywne) sposoby realizacji celów i zadań określonych przez dysponenta środków. Droga konkursowa ma tę zaletę, że wyzwala kreatywność i aktywność zainteresowanych uzyskaniem dotacji, zwiększa szansę na zebranie różnych pomysłów i dokonanie spośród nich wyboru najlepszych projektów. Jednocześnie stanowi gwarancję, że dysponowanie środkami FIO odbywać się będzie pod rygorem trzech fundamentalnych zasad: równych szans, równego traktowania podmiotów oraz konkurencyjności, służących przejrzystości całego przedsięwzięcia.

Przyjęta dla FIO procedura jest możliwie prosta i oparta na funkcjonujących już rozwiązaniach (tryb zlecania zadań wynikający z ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie; istniejący już w obrocie wzór oferty, ramowy wzór umowy oraz wzór sprawozdania z wykonania zadania, określone rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (Dz. U. Nr 264, poz. 2207)). Jednocześnie odpowiednimi podmiotami w zakresie realizacji FIO są Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej oraz Rada Działalności Pożytku Publicznego, jako instytucja dialogu obywatelskiego, będąca organem opiniodawczo-doradczym ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego.

W konsekwencji przewidziana została następująca procedura realizacji FIO:

#### **SCHEMAT REALIZACJI FIO**



## OPIS SCHEMATU

1. Zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie otwarty **konkurs ofert** musi zostać ogłoszony co najmniej z 30-dniowym wyprzedzeniem. Ogłoszenie zostanie zamieszczone m.in. w dzienniku o zasięgu ogólnopolskim, Biuletynie Informacji Publicznej, w siedzibie Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej oraz na stronie internetowej operatora. Przewiduje się również inne sposoby poinformowania o konkursie.

W ogłoszeniu zostaną zamieszczone informacje określające:

- 1) cel, na realizację którego ogłaszany jest konkurs;
- 2) wysokość środków publicznych przeznaczonych na finansowanie Rządowego Programu „FIO” w roku 2008;
- 3) termin i warunki realizacji zadania;
- 4) zasady przyznawania dotacji;
- 5) termin składania wniosków;
- 6) terminy i kryteria stosowane przy ocenie wniosków;
- 7) zadania publiczne tego samego rodzaju zrealizowane przez organ administracji publicznej w roku bieżącym i w roku poprzednim.

Wynikający z ww. ustawy przynajmniej 30-dniowy termin składania wniosków jest okresem, w którym będzie się odbywać przyjmowanie wniosków, a także udzielanie zainteresowanym aplikowaniem informacji dotyczących FIO.

2. **Ocena formalna**, polegająca na sprawdzeniu spełnienia podstawowych wymogów wejścia do systemu dotacyjnego, dotyczących projektu i projektodawcy, określonych w ogłoszeniu, dokonywana będzie przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej. Dokumenty potrzebne do oceny formalnej, tj. oryginał wniosku wraz z określonymi w ogłoszeniu załącznikami, wnioskodawca będzie zobowiązany złożyć lub przestać do wyznaczonego w ogłoszeniu podmiotu. Każdy wniosek zostanie zarejestrowany i otrzyma swój numer, na który wnioskodawca będzie mógł się powoływać podczas całej procedury. Ocenie formalnej podlegać będzie zgodność wniosku z złożeniami FIO. Wnioski odrzucone ze względów formalnych nie będą poddawane ocenie merytorycznej.

3. **Ocena merytoryczna**, z udziałem ekspertów, jest szczególnie ważnym elementem całej procedury decydującym o jej skuteczności, a także efektywności i wiarygodności. Istota tej oceny polega na konieczności wyłonienia z wniosków aplikacyjnych tych projektów, które są najlepsze i gwarantują szanse na sukces realizacyjny. Przy ocenie merytorycznej brane będą pod uwagę następujące kryteria:

- 1) realność wykonania;
- 2) efektywność społeczna i ekonomiczna projektu;
- 3) przydatność z punktu widzenia beneficjentów;
- 4) innowacyjność lub modelowy charakter projektu;
- 5) klarowność budżetu;
- 6) realność stosowanych stawek jednostkowych;
- 7) doświadczenia w realizacji projektów;
- 8) udział wkładu własnego.

Oceny merytorycznej dokonywać będą eksperci wyłonieni w odpowiedniej procedurze zastosowanej w związku z wdrażaniem Programu „FIO” w roku 2005, zweryfikowani przez Ministra Pracy i Polityki Społecznej, na podstawie rezultatów ich dotychczasowej pracy eksperckiej. Każdy wniosek będzie oceniany indywidualnie i niezależnie przez dwóch ekspertów. Swoją ocenę eksperci będą przedstawiać w oparciu o system punktów przyporządkowanych poszczególnym kryteriom wraz z uzasadnieniem oceny. W przypadku wyraźnych różnic w punktacji wniosek zostanie poddany rozpatrzeniu przez Instytucję Zarządzającą (departament właściwy ds. pożytku publicznego). Za wykonaną pracę eksperci otrzymywać będą wynagrodzenie finansowane ze środków FIO przeznaczonych na jego obsługę. Stawka wynagrodzenia zostanie określona według aktualnych cen rynkowych.

4. W oparciu o opinie wyrażone przez ekspertów podczas oceny merytorycznej, Minister Pracy i Polityki Społecznej sporządza **listę projektów**, która oprócz nazwy wnioskodawcy i nazwy zadania będzie zawierała informacje o działaniu, w jakim realizowany jest projekt.

5. **Decyzja w sprawie zawarcia umów i dystrybucji środków** należy do ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Umowa sporządzana będzie stosownie do wzoru umowy określonego w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania.

6. **Rada Działalności Pożytku Publicznego**, na podstawie informacji przedstawionej przez Instytucję Zarządzającą, wyraża opinie o realizacji FIO.
7. **Koszty realizacji FIO** ustala się na kwotę 2 400 000,00 zł, co stanowi 4 % ogólnej kwoty na rok 2008 (w tym: wynagrodzenie ekspertów, pomoc techniczna).

## 2. Zasady szczegółowe

Szczegółowe zasady dotyczące realizacji FIO zostaną określone w dokumencie **Zasady przyznawania i rozliczania dotacji w ramach Funduszu Inicjatyw Obywatelskich w roku 2008**, który zatwierdza Minister Pracy i Polityki Społecznej. Procedura składania wniosków jest oparta na następujących kryteriach:

Ze względu na ograniczoną ilość środków przeznaczonych na realizację FIO istnieje możliwość złożenia nie więcej niż 2 wniosków w ramach ogłoszonego konkursu.

**1) wysokość wnioskowanej dotacji: od 5 tys. zł do 250 tys. zł (łączna wnioskowana kwota dotacji dla wszystkich złożonych przez organizację wniosków nie może przekroczyć 250 tys. zł);**

**2) udział środków własnych:**

- **co najmniej 10 % wartości projektu** (dla projektów o wnioskowanej dotacji od 5 tys. zł do 25 tys. zł — wkład własny finansowy lub niefinansowy; dla projektów o wnioskowanej dotacji od ponad 25 tys. zł do 150 tys. zł — wkład własny finansowy),
- **co najmniej 20 % wartości projektu** (dla projektów o wnioskowanej dotacji od ponad 150 tys. zł do 250 tys. zł — wkład własny finansowy);

**3) czas realizacji projektu: do końca 2008 r.**

Termin realizacji projektu określony zostanie w umowie. Zleceniobiorca zobowiązany będzie do sporządzenia sprawozdania końcowego z realizacji zadania, które stosownie do ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, musi być przekazane w terminie 30 dni po upływie terminu realizacji zadania, na który została zawarta umowa. Okresem sprawozdawczym jest rok budżetowy. Wzór sprawozdania, podobnie jak wzór umowy i oferty (wniosku), określony jest rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 grudnia 2005 r. w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania.

Stosownie do treści rozporządzenia, zgodnie z § 13 załącznika nr 2 do wyżej wymienionego rozporządzenia, Zleceniodawca może rozwiązać umowę ze skutkiem natychmiastowym m.in. w przypadku wykorzystania udzielonej dotacji niezgodnie z przeznaczeniem, nieterminowego lub nienależytego wykonania umowy lub przekazania części lub całości dotacji osobie trzeciej, pomimo że nie przewiduje tego umowa. Rozwiązując umowę, Zleceniodawca określi podlegającą zwrotowi kwotę dotacji wykorzystanej niezgodnie z przeznaczeniem wraz z odsetkami (jak dla zaległości podatkowych).

Kontrola wydatkowania środków finansowych przyznanych w ramach FIO oraz kontrola realizacji zadania spoczywa na ministrze właściwym do spraw zabezpieczenia społecznego; w tym zakresie zastosowanie mają przepisy ww. rozporządzenia w sprawie wzoru oferty realizacji zadania publicznego, ramowego wzoru umowy o wykonanie zadania publicznego i wzoru sprawozdania z wykonania tego zadania (w szczególności załączników nr 2 i 3). Kontrola może być prowadzona w toku realizacji zadania oraz po jego zakończeniu. Prawo kontroli przysługuje Zleceniodawcy zarówno w siedzibie Zleceniobiorcy, jak i w miejscu realizacji zadania.

Funkcjonowanie FIO w roku 2008 stanowi także szczególną formę kontynuacji przygotowania administracji publicznej oraz organizacji pozarządowych do wdrażania Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki w latach 2007—2013.

Skuteczność działań w zakresie realizacji FIO, z uwagi na jego horyzontalny wymiar, zależeć będzie w dużej mierze od partnerskiej współpracy administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi.